

INFORMATIENOTITIE RAAD

ONDERWERP : Doorontwikkeling Stichting Werk Raalte

ZAAKNUMMER : 29819-2020

B&W VERGADERING : 30 juni 2020

PORTEFEUILLEHOUDER : Dhr. J. (Jacques) van Loevezijn

BEHANDELEND AMBTENAAR : Meike Schrijver
Telefoon: 06 1549 0972 , email: meike.schrijver@raalte.nl

KENNIS TE NEMEN VAN

Het onderzoeksrapport *'Doorontwikkeling SWR: richting en inhoud geven aan de governance van de uitvoering van de Participatiewet en de Wsw'*

Het besluit van het college om:

1. Het bestuur van de SWR middels bijgevoegde brief te verzoeken om de bestuurssamenstelling van SWR aan te passen en een bestuur van uitsluitend ambtelijke vertegenwoordiging (op ambtelijke titel) voor te dragen. Dit leidt tot een wijziging van de statuten van de SWR.
2. Op basis van het onderzoeksrapport te kiezen voor de doorontwikkeling richting het 'Roalter model', en daarmee te besluiten om:
 - a. De kerntaken (begeleiding, bemiddeling, detachering) onder te brengen binnen de gemeentelijke organisatie;
 - b. Instrumenten (bijvoorbeeld taalscholing, trainingen of aanpassingen van de werkplek) in kopen bij organisaties die daarin gespecialiseerd zijn;
 - c. Beschut werk in eigen beheer uit te blijven voeren door de SWR;
 - d. De dienstbetrekkingen van Wsw-werknemers (het formeel werkgeverschap) ondergebracht te houden in de SWR.
3. Aanvullend hierop de volgende uitgangspunten mee te geven voor de implementatie, waarmee we tegemoet komen aan de behoeften van de Wsw-medewerkers:
 - a. De SWR behoudt haar eigen identiteit en voert haar taken zo zelfstandig mogelijk uit;
 - b. De SWR is de thuisbasis voor alle Wsw-medewerkers, die ook gemeenschappelijke activiteiten met elkaar blijven organiseren;
 - c. De SWR richt zijn eigen managementstructuur, administratie en overige bedrijfsvoering in.
4. Een externe procesbegeleider in te huren voor de implementatie van het Roalter Model, en hier eenmalig € 25.000 vanuit het transformatiebudget sociaal domein voor beschikbaar te stellen.

INLEIDING

Aanleiding

De gemeente Raalte heeft ervoor gekozen om de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) naar zich toe te trekken per 1 januari 2016. De gemeente deed dat om Wsw-werknemers meer kansen te bieden, lokale werkgevers meer te betrekken, betere financiële resultaten te realiseren en een geïntegreerde uitvoering van de Wsw en de Participatiewet mogelijk te maken.

Concreet betekende dit onder andere dat de Wsw-werknemers niet meer in dienst waren bij Wezo, Sallcon en Larcom. In plaats daarvan kwamen ze in dienst bij de Stichting Werk Raalte (SWR), een stichting die op 9 december 2015 is opgericht om de dienstverbanden van de Wsw-werknemers te beheren. Bij de oprichting van de SWR is gekozen voor een bestuur waarin wethouders op persoonlijke titel zitting namen. Dit was een tijdelijke oplossing. Destijds was het college namelijk al van mening dat deze samenstelling van het bestuur niet ideaal was, doordat de betreffende wethouders (met portefeuilles die nauw raken aan de werkzaamheden van de SWR) hierdoor een dubbelrol kregen als het om de SWR gaat. De tijdsdruk in het proces was echter hoog, en het was belangrijk dat de SWR op 1 januari 2016 operationeel was, zodat de Wsw-medewerkers er aan de slag konden. Daarom is toch gekozen voor deze tijdelijk bestuursamenstelling, die snel te realiseren was, met de achterliggende gedachte om de governance, en daarmee de samenstelling van het bestuur, te zijner tijd tegen het licht te houden, en dan te kiezen voor een nieuwe inrichting van het bestuur die het beste past binnen de context van de SWR.

In de jaren die volgden ontwikkelde de SWR zich steeds verder door. Zo ging de SWR aan de slag met het ontwikkelen en uitvoeren van nieuwe vormen van ondersteuning voor inwoners die een beroep doen op de Participatiewet. Ook is, in eerste instantie voor 2 jaar, de uitvoering van beschut werk in eigen beheer genomen door de SWR.

Onderzoek Berenschot

Eind 2018 gaf het college Berenschot de opdracht om onderzoek te doen naar de governance van de SWR en hierover een advies uit te brengen. De conclusie van dit onderzoek was dat er meerdere opties mogelijk zijn, maar dat de gemeente eerst moet bepalen hoe en wat het wil sturen. De juiste rechtsvorm en ook de best passende samenstelling van het bestuur volgen daaruit.

In de tussentijd stonden ook de ontwikkelingen binnen het sociaal domein niet stil. Naast ontwikkelingen binnen de Participatiewet, werd er onder andere gewerkt aan de benodigde transformatie binnen het sociaal domein. In het kader hiervan stelde de raad in 2019 een aantal uitgangspunten vast die de basis vormen voor de manier waarop we invulling geven aan onze taken binnen het sociaal domein.

Deze ontwikkelingen maakten dat het college de conclusie van Berenschot aangreep om te beginnen bij de basis en te onderzoeken hoe de gemeente invulling kan geven aan haar taken op het gebied van de Participatiewet en de Wsw, op een manier die aansluit bij de ontwikkelingen en brede visie op het sociaal domein. Het college heeft Nautus gevraagd om dit in kaart te brengen en om het college te adviseren welke ontwikkelrichting voor de SWR hier bij past, en wat dit betekent voor de governance en daarmee de bestuursamenstelling. Inmiddels is dit onderzoek afgerond.

KERNBOODSCHAP

Het onderzoek

Nautus heeft in haar onderzoek drie alternatieven onderzocht.

- Alternatief A (regiemodel) gaat er van uit dat de kerntaken binnen de Participatiewet en de Wsw binnen de gemeentelijke organisatie worden gepositioneerd en dat beschut werk op maat wordt ingekocht;
- Alternatief B (werkbedrijf) gaat er van uit dat de kerntaken binnen de Participatiewet en de Wsw op afstand worden gepositioneerd in een aparte rechtsvorm. Die rechtsvorm voert ook beschut werk in eigen beheer uit.
- Alternatief C (tussenmodel) gaat er van uit dat de kerntaken binnen de Participatiewet en de Wsw binnen de gemeentelijke organisatie worden gepositioneerd. Beschut werk wordt op afstand, in een aparte rechtsvorm, gepositioneerd. Die rechtsvorm voert beschut werk in eigen beheer uit.

Deze alternatieven zijn beoordeeld aan de hand van een beoordelingskader. Dit beoordelingskader bestaat uit criteria die voortkomen uit de wettelijke kaders, besluiten over de herijking van de Wsw,

vastgestelde plannen en uitgangspunten voor de transformatie van het sociaal domein en de interviews die in het kader van dit onderzoek zijn afgenomen.

Het gaat om de volgende 5 criteria:

- Inclusieve arbeidsmarkt
- Maatwerk bieden
- Stabiliteit in beschut werk
- Integraal werken
- Financieel toekomstbestendig

Op basis van dit beoordelingskader wordt geadviseerd om te kiezen voor alternatief C: het tussenmodel, en dat model te omarmen als het *Roalter model*. In dit alternatief worden de kerntaken (begeleiding, bemiddeling en detachering) ondergebracht binnen de gemeentelijke organisatie. Instrumenten, zoals bijvoorbeeld taalscholing, trainingen of aanpassingen van de werkplek worden door de (gemeentelijke) consultants ingekocht bij organisaties die daarin gespecialiseerd zijn. Beschut werk wordt door de SWR in eigen beheer uitgevoerd en ook de dienstbetrekkingen van de Wsw-werknemers zijn ondergebracht in de SWR.

Dit Roalter model geeft, ten opzichte van de andere twee alternatieven, optimaal invulling aan het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt, aan het bieden van maatwerk en aan integraal werken. Doordat de consultants Wsw en Participatiewet in dit model onderdeel uitmaken van de gebiedsgerichte clusters binnen de gemeente, werken ze nauw samen met andere consultants op alle leefgebieden. Daarbij biedt het Roalter model de vrijheid om die ondersteuning in te kopen die het beste aansluit bij de situatie van de betreffende cliënt. Of met andere woorden: het Roalter model biedt de meeste ruimte om te doen wat nodig is.

Uitzondering hierop is beschut werk, dat in dit model wel exclusief bij de SWR wordt ingekocht. Hiermee komen het model echter tegemoet aan de behoefte aan stabiliteit bij de Wsw-werknemers. Het Roalter model heeft namelijk de minste impact voor de Wsw-werknemers.

Meer informatie over het beoordelingskader, de onderzochte alternatieven en ander informatie over het onderzoek is te vinden in het adviesrapport dat als bijlage bij dit voorstel is toegevoegd.

Statutenwijziging

Op 24 september 2015 heeft u als raad bijgevoegde motie aangenomen waarin u het college verzoekt om *"bij elke wijziging in de statuten en bij het oprichten van een andere bestuursvorm zoals een coöperatie, dit vroegtijdig terug te koppelen naar de raad, met de optie dat de raad hierop alsnog inspraak heeft en wijzigingen kan voorstellen"*. Middels deze informatienotitie geven wij invulling aan de belofde terugkoppeling. Mocht u gebruik willen maken van de inspraakmogelijkheid en het voorstellen van wijzigingen, dan verzoeken we u dit kenbaar te maken via de agendacommissie.

VERVOLG

Na besluitvorming wordt er zo spoedig mogelijk gestart met de werving van de onafhankelijk procesbegeleider en het opstellen van het implementatieplan.

COMMUNICATIE

Na besluitvorming door het college zijn het management van de SWR en de OR van de SWR geïnformeerd over dit besluit.

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de secretaris
Karin Cornelissen

de burgemeester
Martijn Dadema